

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda

Judecătorii: Catan Liliana și Guzun Ion,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Lungu Cristina în numele inculpatului Ciobanu Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iunie 2022 și a sentinței Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 16 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Ciobanu Vasile xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.10.2020 – 16.03.2022;

Instanța de apel: 26.04.2022 – 01.06.2022;

Instanța de recurs: 29.07.2022 – 09.11.2022.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 16 martie 2022, Ciobanu Vasile a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă 1 (un) an închisoare.

Prin aceeași sentință, Ciobanu Vasile a fost absolvit de executarea pedepsei prin aplicarea Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, la 10 iunie 2020 aproximativ la ora 19.00, urmărind scopul periclitării libertății psihice a persoanei, aflându-se în extravilanul localității Onești, Edineț în preajma bazinului acvatic aflat în gestiunea Întreprinderii Piscicole „Victoria” SA pe care îl păzește în virtutea obligațiilor de serviciu, bănuind îndeletnicirea ilegală cu pescuitul, a inițiat un conflict cu Tarnovschi Octavian, în cadrul căruia având în mână o furcă cu ajutorul cărei a demonstrat tehnici de aplicare de lovituri/înțepături a amenințat pe cel din urmă cu omor și cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății în condițiile în care exista pericolul realizării acestei amenințări.

Acțiunile lui Ciobanu Vasile, au fost încadrate în baza art. 155 Cod penal, cu calificativele, *amenințarea cu omor și cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, existând pericolul realizării acestei amenințări.*

3. Avocatul Lungu Cristina în numele inculpatului Ciobanu Vasile a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare de sub învinuirea înaintată.

În motivarea apelului a indicat că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, lipsind probe pertinente care i-ar demonstra vinovăția, fiind lăsate fără aprecierea circumstanțele importante cum ar fi comportamentul provocator și agresiv al victimei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iunie 2022, apelul declarat de avocatul Lungu Cristina în numele inculpatului Ciobanu Vasile împotriva sentinței Judecătorei Edineț (sediul Central) din 16 martie 2022 a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat aprecierea corectă oferită de instanță a dovezilor reținute pe caz, care confirmă integral acuzațiile aduse inculpatului descrise în actul de sesizare a instanței.

Instanța de apel a menționat că, deși inculpatul nu recunoaște vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, aceasta și-a găsit deplină confirmare prin probatoriul administrat de către organul de urmărire penală, ce a servit obiect de condamnare, rezultând din declarațiile părții vătămate Tarnovschi Octavian (f.d. 142-143), martorului Emilianov Serghei (f.d. 52), martorului Stegărescu Nadejda (f.d. 95-97, 182), martorului Pagănu Sergiu (f.d. 99-100).

Totodată instanța de apel a menționat despre corectitudinea reținerii în calitate de probe ce confirmă vinovăția inclusiv proces-verbal cu privire la constatarea infracțiunii din 10.07.2020 (f.d. 5); plângerea lui Tarnovschi Octavian din 10.06.2020 (f.d. 6); procesul-verbal din 10.06.2020 de examinarea a automobilul de model „VAZ 2106” (f.d. 8-12); proces-verbal din 17.07.2020 de examinare a suportului electronic CD-R, (f.d. 42-46); ordonanță din 17.07.2020 de recunoaștere și de anexare la cauza penală a corpului delict CD-R (f.d. 47); ordonanță din 20.07.2020 de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Tarnovschi Octavian (f.d. 50); adeverință APL din 25.08.2020 privind componența familiei lui Ciobanu Vasile (f.d. 61); caracteristica negativă a lui Vasile Ciobanu din 05.08.2020 (f.d. 62); procesul-verbal din 30.07.2020 de examinare a unui cuțit; (f.d. 93); procesul-verbal din 25.08.2020 de confruntare între partea vătămată Tarnovschi Octavian și învinuitul Ciobanu Vasile (f.d. 103-104).

5. Avocat Lungu Cristina fără a invoca expres vreun temei din cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului de sub învinuirea incriminată din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea recursului a menționat că, nu este de acord cu sentința de condamnare deoarece fapta comisă de inculpat nu constituie infracțiune fiind săvârșită în scopul reținerii infractorului, circumstanțele care înlătură

caracterul penal al faptei, prin urmare nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal.

Invocă dezacordul cu aprecierea superficială a circumstanțelor cauzei de către instanța de apel precum și probelor anexate la dosar în raport cu legislația în vigoare.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului ordinar declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia. Menționează că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar decizia contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Deși recurentul nu a invocat expres vreun temei din cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că, partea apărării avansează critici care se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de recurs constată, că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La caz, reieșind din esența criticilor invocate în recursul, se atestă că recurentul invocă faptul că probele administrate la cauza penală, nu confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal.

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Totodată, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către partea apărării, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

În acest sens, Colegiul penal atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Ciobanu Vasile în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal.

Astfel, alegațiile recurentului precum că probatoriul administrat la materialele cauzei penale nu demonstrează vinovăția inculpatului Ciobanu Vasile învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, instanța de recurs le apreciază ca fiind neîntemeiate.

Referitor la eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, instanța de recurs menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a

infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit materialelor cauzei, de către prima instanță inculpatul Ciobanu Vasile a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, adică *amenințarea cu omor și cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, existând pericolul realizării acestei amenințări*.

La examinarea cauzei, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit situația de fapt și a încadrat acțiunile reținute în privința inculpatului Ciobanu Vasile în baza art. 155 Cod penal, or, prima instanță a dat o apreciere corectă probatoriului administrat în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității în coroborare cu declarațiile date în ședința de judecată.

Deși se invocă că inculpatul nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate deoarece a întreprins măsuri în scopul reținerii unui infractor, Colegiul penal consideră că, instanța de apel întemeiat a conchis că vinovăția inculpatului Ciobanu Vasile a fost demonstrată și acțiunile inculpatului au fost just încadrate în baza dispozițiilor art. 155 Cod penal.

Așadar, nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că acțiunile inculpatului nu au fost încadrate juridic corect deoarece vinovăția acestuia nu a fost probată prin probe suficiente apreciate în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, or, din conținutul deciziei atacate rezultă cu claritate că instanțele de fond, au apreciat obiectiv cumulul de probe, constatând că argumentele apărării despre nevinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate se combat prin totalitatea de probe cercetate în ședința de judecată care demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului de cele incriminate.

Astfel, alegațiile recurentului în acest sens nu generează achitarea inculpatului Ciobanu Vasile precum s-a solicitat în cererea de apel și de recurs.

Colegiul penal, analizând materialele cauzei în raport cu argumentele invocate de către recurent, conchide că instanța de apel, menținând soluția primei instanțe, la judecarea apelului a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în mod întemeiat a ajuns la concluzia corectitudinii încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Ciobanu Vasile, astfel corect concluzionând că în acțiunile inculpatului sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, motivându-și temeinic soluția în acest sens, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, deoarece soluția instanței de apel este pe deplin conformă circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

Totodată, în concepția Curții Europene, art. 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (*cauza Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kosser v. Franța, nr. 38748/97 din 09 martie 1999*).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, în speță nu a fost constatată existența erorii de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Lungu Cristina în numele inculpatului Ciobanu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iunie 2022, în cauza penală în privința lui **Ciobanu Vasile xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **22 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Catan Liliana

Guzun Ion